

CVETJE

z vertov svetega Frančiška.

XII. tečaj.

V Gorici, 1893.

X. zvezek.

Stoletnica

obnovljenja božje poti na Sveto goro.

(Konec.)

Oglejmo si še na kratko daljni razvoj tega slavnega svetišča do današnjih dni.

Škof Filip Inzagi izroči varstvo in vodstvo obnovljene hiše božje svetovni duhovščini in prvi vodja je bil prej imenovani zaslužni in precej premožni goriški duhovnik Jožef Džironkoli. Prišel je na prazno. Velika romarska cerkev je imela le novo streho nad starim zidovjem, vsega drugega je še manjkalo. V teku svojega petnajstletnega vodstva je preskerbel in napravil cerkvi altarje, cerkveno obleko in cerkvene posode, poslopje za duhovščino in romarje, tabernakelj, pridizničco, slike, zvonik in zvonove. Prav posebno pa si je moral sam iskati duhovnih pomočnikov od vseh strani zaradi pomanjkanja domače duhovščine. Vmerl je leta 1808.

Drugi vodja je bil beneški duhovnik Pavel Celoti in sicer celih 52 let, od 1808 do 1860. Skerben in delaven kaker prvi je nadaljeval začeto izboljšanje svetišča. Meji drugim je dal napraviti dobro vožnjo cesto do verh gore, izkopati yodnjake,

zasaditi drevje za senco, razširil je pokopališče, postavil kamene kipe pred cerkvijo, nakupil nekaj potrebnega zemljišča, napravil vert, preskerbel posteljino za romarje, hišno orodje, knjige in na vse strani odnesene in razprodane stvari starega svetišča je nazaj kupoval. Za cerkev je omislil orglje, nove spovednice, križev pot, obhajilni altar sredi cerkve. Dal je izpeljati stopnice do pred cerkve, obzidje okoli cerkve. Vstanovila se je pod njim stalna plača za spovednike romarske cerkve, ketere verhovni vodja je vedno goriški škof. Slovesno se je obhajala 1839. leta tristoletnica obstanka svetišča in 1. oktobra 1843 petdesetletnica obnovljene božje poti. Zaslužil si je tudi on kakor njegov prednik nevenljivih zaslug za svetogorsko božjo pot. Dasi tudi so ga razni razno sodili: dela ga hvalijo. Leta 1860 odloži onemogli starček težavno butaro vodstva. Vmerl je 1864 v 86. letu svoje starosti, od katerih jih je preživel 62 na Sveti gori. V spominu naroda pa bo še dolgo živel.

Tretji vodja je bil pobožni Frzencišek Vizintini. Ta je obračal svojo skerb bolj na duhovno stran božje poti in cerkev je bila skoraj edino njegovo prebivališče. V gospodarskem oziru ni zapustil posebnega sledu, pač pa v srcih spokornih grešnikov. Vodil je svetišče od 1860 do smerti 1871.

Četerti, sedanji prezaslužni vodja, monsinjor Lovrenec Rutar, je prevzel vodstvo dne 25. aprila 1871. Do njegovega nastopa je bilo izročeno začasno oskerbništvo svetogorskemu spovedniku, Janezu Velikonji. Pomanjkanje duhovščine, veri in cerkvi nasproten duh, splošno osiromašenje in vsled vsega tega pičli dohodki svetišča so prizadeli tudi sedanjemu skerbnemu voditelju mnogo težav in skerbi. Duhovno veselje in tolažbo pa delajo ogromne procesije, ki prihajajo na Goro častit in prosit Mater božjo.

Perva taka procesija je prišla 2. septembra 1872 prosit pomoči za oropanega papeža Pija in za vso katoliško cerkev. Glavni del te velikanske procesije je prišel iz Gorice, kjer se je zbiral; dolg je bil po široki cesti nad dobre dve uri. Goriški 75 letni knezonadškof Andrej Goljmajer so opravili najprej tiho mašo, na to je bil slovenski govor (P. Eystahij), za njim peta syeta maša, papežev blagoslov, italijanski govor (P. Bankič), litanije in blagoslov s presvetim Rešnim Telesom. Vse je minilo okoli polu ene. Ljudstva je bilo okoli 40 tisoč, duhovnih

blizu 150, maš se je bralo 72. Spovedanih in obhajanih se bilo na tisoče.

Druga še večja procesija je bila 19. maja 1890. Prišla je prosit blagoslova božjega za papeža in cesarja. Cerkev je bila že ob 2 po polnoči natlačena ljudstva, še preden je prišla glavna procesija iz Gorice, ki je šla samo skozi cerkev, pa še to težko. Če tudi je bilo ljudstva okoli 50 tisoč, je vladal vendar lep red in mir, brez posebne nezgode. Red je bil tale: najprej slovenski govor (Dr. Mahnič), nato tiha maša, italijanski govor (monsinjor Velišič iz Ogleja), potem so peli slovesno mašo knezo-nadškof goriški Alojzij Zorn, konec maše pa podelili papežev blagoslov s popolnoma odpustkom za vse tiste, ki prejmo svete zakramente in molijo na papežev namen. Slovesnost je sklenil blagoslov z Najsvetejšim.

Gospode je bilo le malo in kerčmarji so imeli slab zaslužek.

Kedor je bil kedaj pri taki genljivi procesiji, je ne bo pozabil svoje žive dni. Vender pa naj slabotni, bolehní, težki in težke ne hodijo k takim obhodom. Znati se mora terpeti tudi žejo in lakoto, trud in vročino. Tudi za spoved se pri taki množini ljudstva ni tu zanašati. Kedor hoče svojo pobožnost zložno opraviti, si mora zbrati kak drug dan. Saj vsakedo dobi popolnoma odpustek enkrat v letu, k e d e r k o l i to božjo pot obišče če izpolni navadne pogoje. Razen tega se dobi popolnoma odpustek a) v nedeljo mej osmino rojstva Marije Device (Ime Marije); b) tretjo nedeljo novembra; c) belo nedeljo; d) praznik obiskovanja Marije Device in e) na obletnico cerkvenega posvečenja. Dobi se tu tudi odpustek porcijunkule in glavni altar je privilegirán za duše v vicaí, to je, vse svete maše pri tem altarju so združene s popolnoma odpustkom za dotične duše. Največi shod v letu pa je tretjo nedeljo po binkošti, na „kronanico.“

Največ priroma semkaj Slovencev, pa tudi Furlanov in Italijanov lepo število. Spovedovat ob shodih pomagajo tudi sosadni gospodje vikarji.

Oglejmo si še neketere važnije spremembe in poprave pri svetišču iz tega časa.

Do leta 1874 je največi zvon tehtal 14 centov, gotovo premalo za tako slavno cerkev. Z milimi darovi, nabranimi po celi škofiji in drugod, se napravijo 1874 štirje novi zvonovi nad 98 centov teže. Veliki tehta 63 centov (število Marijinih let).

Leta 1877 postavijo krasen nov altar sredi cerkve, kjer se obhaja na okolo. Povprek se jih na leto obhaja nad 34 tisoč. — Cesta predelana in zboljšana, nov zid pred svetiščem, nova drevesa, v cerkvi deloma nov tlak, pokopališče razširjeno in obnovljena kapela sv. Frančiška verh stopnjic, vse to in še mnogo drugega priča in bo pričalo o skerblijivosti vodje, vsega vnetega za hišo božjo, katero si je Marija sama vkazala sezidati in želi da jo v nji prosimo milosti in pomoči, gotovo za to, da tudi vsliši Bogu dopadljive prošnje, kar nam jasno dokazuje že toliko čudežno vslišane zaupljive molitve in spolnjenih obljub na tem svetem kraju.¹⁾

To vam je v spomin stoletnice kratek popis častitljivega svetišča, ki ga je bil peklenski sovražnik z božjim pripuščanjem za nekoliko let sicer zaperl, toda ravno na svetega Mihela dan (Mihael pomeni: Kedo je kot Bog) pred sto leti so se romarjem zopet odperla vrata svetega hrama božjega in že zopet „se je slišal v nebesa glas tisoče tisočev, ki govore: češčenje in hvala in zahvala bodi vsemogočemu Bogu.“²⁾ Določena je bila v ta namen za letos sijajna procesija na Sveto goro za 18. septembra. Ker se je pa po več deželah, in tako tudi na sosednem Beneškem prikazala kolerā, je c. k. deželno namestništvo prepo vedalo to romanje. Vender se je obhajala 27., 28. in 29. septembra tridnevnicā, pri kateri so imeli prevzvišeni nadškof gorški drugi dan veliko mašo; procesija se pa vnovič napoveduje za prihodno spomlad.

E.

Življenje sv. Paškalja Bajlona.

(P. F. H.)

17. poglavje.

Čudeži in pogreb sv. Paškalja.

Sv. Paškalj je bil po postavi srednje, lepe rasti; njegovo obličje je bilo ljubeznjivo, prijazno in veselo; čelo mu je bilo okroglo in visoko in trikrat po čez nagerbančeno; oči je imel

¹⁾ Anton Červ: Sveta Gora 1883. — L'Eco del Litorale, 1893. št. 97, 98, 99.

²⁾ Responsor. I. lectionis in festo S. Mich. Archang.

modre, majhine, globoko ležeče in žive; iz njih je odsevala nedolžnost in poštenost; obervi černi; lepo vpognjeni; nos primerno visok, usta majhina, ušesi srednje velikosti, lici erdeči, drugo obličje pa erjavkasto erdeče; brada mu je bila bolj redka; roke in noge, kaker tudi ves život je imel koščen in precej mesnat, kar je kazalo telesno moč.

Po smerti je ostal njegovo obraz lepo erdečkast; zdelo se je, kaker bi le spal, ker ni bil nič podoben merliču. Vse njegovo drugo truplo je ostalo mehko in gibično, kaker pri živem človeku. Zato se ga množica tudi ni mogla nagledati; prišli so po dvakrat, trikrat, da še po večkrat, da vidijo čudnega merliča. Kaker v mravljišči je gomazelo ljudi po ulicah in po tergu okoli samostana. Čelo, lice in vrat so se mu potili tako, da so bili lasje kar mokri. Če tudi so mu ta pôt večkrat obrisali, vender se je zopet na novo pokazal.

Sveto truplo so položili v cerkvi na mertvaški oder, kjer je ostalo skozi tri dni — vse binkoštné praznike; ker ga zavoljo množice ljudi, ki je hodila svetnika gledat in se mu priporočat, niso hoteli popreje pokopati.

Vsmiljeni Bog pa je jel tudi precej poveličevati s čudeži svojega zvestega služabnika. Marija Simone iz Fererije je imela majhino hčerko, ki je imela ostudno oteklino z rano. Mati pelje hčerko k mertvaškemu odru božjega služabnika, obriše se vso spoštljivostjo z robcem pot svetniku raz čelo in pomaže ž njim rano svoje hčerke, ki se pri tej priči zaceli. Zgodilo se je to mej sv. mašo pred povzdigovanjem. Ta nedolžna deklica je bila tudi prva priča družega velikega čudeža. Ko mašnik pri altarju povzdigne sv. hostijo, odpre merlič svoje oči in počasti svojega Zveličarja in Boga. Deklica, to videti, zakliče v otročji priprostosti: „Mama, mama! pogledajte! Merlič je oči odperl, gotovo je zopet oživel!“ — Na ta klic priproste deklice obernejo vsi oči na merliča in vidijo ta veliki čudež. Da so bili vsi o tem čudežu še tem bolj prepričani, videli so svetnika ravno tako oči odpirati tudi pri povzdigovanju sv. Rešnje kervi, kaker smo že povedali.

Pisavci življenja našega svetnika nam pripovedujejo mnogo takih čudežev, ki so se zgodili ob času, ko je ležal svetnik na mertvaškem odru. Tudi mi hočemo nekatere našim bravcem navesti, da bodo tem bolj spoznali in občudovali mogočno božjo roko, ki se kaže na njegovih zvestih služabnikih.

Janez kerstnik Sebulin iz Kastiljone je bil vže šest let sključen in hrom. Z velikim trudom prikrevlja po berlah do mertvega trupla sv. Paškalja in ga spoštljivo poljubi. Na enkrat se čuti po vseh svojih udih popolnoma zdravega. Veselo verže svoje berle proč; leta poln veselja po Vilji Reali gori in dolu ter vsem oznanjuje veliki čudež, ki se je zgodil nad njim.

Gospa Izabela Kano, iz Vilje Reale doma, si je zlomila roko. Iz tega so nastale hude rane, ki se jej niso hotele zaceiliti. Zdravniki so jej rekli, da so neozdravljive. Ko sliši o čudežih, ki se gode na priprošnjo sv. Paškalja, hiti k trupu svetnika, in se ga dotakne z veliko pobožnostjo. V pričo velike množice ljudi, ki so bili v cerkvi, postane na enkrat popolnoma zdrava. Zato začne na ves glas v cerkvi vpiti: „Ali ne vidite velikega čudeža sv. Paškalja, ki mi je v enem trenutku ozdravil rano, katero sem toliko časa imela, kaker vsi veste, ki me poznate?“

Ravno tako sta ozdravela Uršula Masarela, kateri je na nogi kost gnjila, in pa Arcizij Lancela, ki je imel vže več ko dvajset let gerdo oteklino na vratu, ker sta se namazala s. potom, ki ga je potilo svetnikovo truplo.

Marija Klaverija, žena Jeronima Nera, petdeset let stara, je vže več let bolehal; tako betežna in slabotna je bila, da se je komaj po izbi semtertje vlačila. Tudi je imela prav težko sapo. Ko sliši praviti o čudežih, ki se gode pri trupu sv. Paškalja te dni, sklene tudi sama jezdit na mezgu k sv. trupu, da bi ga počastila in ondi pomoči iskala za svojo bolezen. Ker pa naročenega živinčeta, na katerem je mislila jezdit, dolgo ni bilo, zateče se sè zaupanjem k svetniku in se v njegovem imenu peš na pot odpravi. Spremljal jo je le osemleten deček. Mej potom je čutila v sebi toliko čeznatorno moč, da je mogla brez počitka tri ure hoda dolgo pot storiti. Prišla je v Viljo Realo še pred pogrebom in mogla videti sv. truplo Paškaljevo, in se ga doteknuti. Kaker hitro pa se je doteknila sv. trupla, čutila je, da je zdrava in prosta vseh bolečin.

Se več družih verjetnih čudežev se je zgodilo te tri dni, ko je ležalo truplo sv. Paškalja na mertvaškem odru. Njegov habit, v katerem je ležal, je pobožno ljudstvo nekaj krat popolnoma raztergalo in razvezalo ter koške vzelo sè seboj kot dragocene ostanke. S temi ostanki, kaker tudi z njegovim pokriva-

lom, plaščem in pasom so se pozneje godili čudeži in razna ozdravljenja.

Ko so minili prvi trije dnevi binkoštnih praznikov, so položili bratje truplo sv. Paškalja v priprosto trugo, katero so postavili pod altar v stranski kapelici Marijinega brezmadežnega spočetja, ki je bila na desni strani velikega altarja. V tej kapelici je božji služabnik v svojem življenji najraje opravljal svoje molitve. Tukaj bi imelo ostati sv. truplo toliko časa, da ga pokopljejo v pravi grob. Zavoljo vže omenjenih in drugih čudežev je dohajalo vsaki dan več ljudi. Vsaki je hotel dobiti košček njegove redovne obleke ali kaj družega. Zato so se bratje bali, da ne bi popolnoma s trupla stergali obleke, in prosili mestno starešinstvo, naj se silo spravijo ljudi iz cerkve, da bodo mogli sv. truplo pokopati. Tako se je tudi zgodilo.

Pa kaker je tudi po pokopu sv. trupla pobožnost dan na dan rastla in je vedno več ljudi h grobu svetnikovemu dohajalo, tako je tudi Bog zavoljo velikega zasluženja sv. Paškalja delal pri njegovem grobu vedno nove čudeže. Iz mej teh hočemo tukaj le neketere navesti.

Katarina Sala, doma iz terga Almansora, je pala iz neke visočine in si več kosti zlomila. Mej velikimi bolečinami in težavami se je dala peljati h grobu sv. Paškalja, ker je slišala, da se ondi gode razna ozdravljenja. Eno uro se v goreči molitvi priporoča priprošnji sv. Paškalja. Na enkrat pa se jej zdi, da ne čuti več bolečin, kaker bi bila popolnoma zdrava. Poskusi hoditi — in na veliko veselje vidi, da je res popolnoma zdrava, in da lahko hodi. Ljudje, to videti, zaženo po cerkvi krič: „čudež! čudež!“ Saj so osebo dobro poznali in vedeli, da je bila tako pohabljen, da vže šest mesecev ni mogla sama hoditi. Žena pusti vsa vesela svoje berle pri grobu sv. Paškalja ter hiti proti domu zdrava in čversta, hvaleč Boga in božjega služabnika za to milost.

Uršula Magnos, zapuščena vdova rajnega Petra Peresa iz Vilje Reale, je bila sključena na vseh udih, da ni mogla ne stati ne ležati, niti hoditi. Kaker klobko je bila. Ko čuje o čudežih, ki se gode na grobu Paškalja, prosi svoje domače, naj jo neso h temu grobu, češ, če drugim betežnim pomaga, bode morebiti tudi njej. Domači slušajo njeno prošnjo ter jo neso h grobu sv. Paškalja. Tukaj opravi betežnica svojo pobožnost in se pripo-

roča mogočni priprošnji čudodelnega božjega služabnika. Vernila se je domov popolnoma zdrava in krepka.

Jeronima Pastora, žena Ludovika Ortesa, je v strašnih bolečinah in lastni smertni nevarnosti porodila mrtvo dete. V tej stiski se spomni, da jej je sv. Paškalj vže enega otroka zopet k življenju obudil, ko so ga vsi imeli za mrtvega. Zato priporoči tudi to mrtvo stvar božjemu služabniku, in ga prosi, naj jej izprosi vsaj toliko časa življenja, da prejme milost sv. kersta. Če jej izkaže to milost, hoče v zahvalo romati k njegovemu grobu, kaker hitro jej bode mogoče. Glej čudo! Berž ko je storila mati to obljubo, odperlo je dete svoje oči, jelo jokati in kazati vsa znamenja življenja. Otrok je bil kerščen; peti dan po sv. kerstu je pa vmerl.

Vincencija Macijana Aljmosara je v šestem letu svoje starosti za vročinsko boleznijo zbolela in čez nekoliko dni vmerla. Mati, ki je svojo hčerko nad vse ljubila, je zaradi žalosti kar blaznela. Ko se nekoliko pomiri, hiti na vert, da se v samoti razjoka in potolaži svojo žalost. Zdaj se spomni čudodelnika sv. Paškalja. V goreči molitvi se zateče k njemu in ga prosi, naj sè svojo mogočno priprošnjo pri Bogu njeri hčerki zopet da življenje. Sv. Paškalj jo vslíši. Ko se žalostna mati zopet z verta verne nazaj v izbo, kjer je bila pustila svojo mrtvo hčerko, najde jo živo in popolnoma zdravo. Veselja žalostne matere v tem trenutku ne more pero dostojno opisati; moreš si ga le misliti!

Cecilija Korlina, žena Jožefa Albericija iz Benikarola, je po desni strani života vsled kapa popolnoma ohromela od glave do pete, da se ni mogla prav nič geniti. Oterpnjena stran je bila tako mrtva, da ni prav nič čutila, če so jo tudi žgali ali rezali. V tem žalostnem stanu se je pogostokrat priporočala sv. Paškalju in ga prosila pomoči. Neko noč se jej v spanji prikaže ter jej reče, naj gre na božjo pot v Viljo Realó k njegovemu grobu. Dá se tje peljati. Ko pride v samostan, prosi p. Jakoba Moralesa, bivšega spovednika sv. Paškalja, naj jej priuinese kak ostanek obleke sv. Paškalja. Pater vstreže želji bolne žene. Priuinese jej kapo in pa spokorni pas sv. Paškalja. Bolnica prosi, naj jej polože spokorno verižico na ohromelo stran. Kaker hitro se je to zgodilo, čutila se je popolnoma zdravo in mogla zopet sama hoditi.

Brez števila družih čudežev se je še zgodilo po smerti

tega velikega božjega služabnika na njegovo priprošnjo po raznih krajih sveta. Pervikrat so vse te čudeže, ketere so morale dotične osebe s prisego poterditi, leta 1595 natanko popisali in sodnijsko preiskali ter poslali španjskemu kralju Filipu II. s prošnjo, naj stori potrebne korake pri dotični cerkveni oblasti, da se božji služabnik prišteje mej izveličane.

Glas o svetosti in čudežih sv. Paškalja se je hitro razširil čez meje Španije po Laškem, Francoskem in Nemškem cesarstvu, da še celo po novem svetu — Ameriki.

Iz mej brezštevilnih čudežev, ki so se po teh deželah zgodili na priprošnjo sv. Paškalja, naj omenim le še enega, ki se je zgodil leta 1623 v našem cesarstvu, kaker nam ga je sporočil p. Kristof Arta, ki je popisal življenje sv. Paškalja.

Avstrijskega nadvojvoda Leopoldja je omenjega leta napala huda in nevarna bolezen na veliko žalost vseh prebivalcev v Inomostu. Zdravniki so poskusili vso svojo umetnost, da bi odpravili nevarno bolezen, pa so bila vsa zdravila brez uspeha. Bolezen se je od dne do dne hujšala in nadvojvoda je bil v smertni nevarnosti.

Takrat je živel v Inomostu p. Henrik Seigfrid, ki je bil v tem času provincijalj, sloveč in priljubljen redovnik. Posebno visoko ga je čislal tudi nadvojvoda Leopold. Ta redovnik je mnogo pripovedoval nadvojvodi o svetosti in milosti čudežev sv. brata Paška'ja. Ker je imel pri sebi košček obleke sv. Paškalja, hotel jo je dati nadvojvodi, apajoč, da bo na priprošnjo sv. Paškalja zopet ozdravel. Nadvojvoda je sicer poslušal, kar mu je pripovedoval p. provincijalj o čudežih sv. Paškalja, vendar se ni mnogo brigal za vse to; zakaj ne, nam ni znano.

Mej tem je postajala bolezen vedna hujša. Zlasti je bilo vojvodi hudo po noči na praznik sv. Rešnjega telesa. V teh bolečinah se spomni nadvojvoda besedi p. provincijalja, in pa da je neka imenitna gospa bila rešena iz hude bolezni na priprošnjo tega svetnika, čiger imena se pa ni mogel več spomniti. Na vse zgodaj pošlje po p. provincijalja Henrika Seigfrida, naj bi v izbi bolnikov bral sv. mašo. Po sv. maši ga praša nadvojvoda še enkrat v pričo več imenitnih gospodov o življenji in čudežih sv. br. Paškalja; potem ga prosi, naj mu da v roko ostanek obleke, keterega ima pri sebi.

Provincijalj rad vstreže nadvojvodovi želji in mu poda košček obleke, katero je deržal kake pol ure v roki, potem pa mu

jo obesi na vrat. Mej tem se je nadvojvoda goreče priporočal sv. Paškalju in ga prosil, naj mu sè svojo mogočno priprošujo pri Bogu zopet zadobi ljubo zdravje. In glej čudo! Nadvojvoda se čuti na enkrat popolnoma zdravega; zato zahteva, naj mu prineso obleko, da se napravi in gre v cerkev k slovesnosti, katero je obhajala ta dan. Vsi pričujoči menijo, da se mu blede radi vročnice in ga ne slušajo. Pa nadvojvoda se ne briga dosti za to: vstane iz postelje ter gre sam iskat obleko, se obleče in gre terdnih korakov v cerkev, da se zahvali Bogu in sv. Paškalju za ljubo zdravje. Lehko si mislimo, kako so se čudili ljudje, ko so videli pri božji službi popolnoma zdravega in čverstega nadvojvodo, katerega so v cerkvi mislili videti le še na mertvaškem odru. V zahvalo za to čudežno ozdravljenje je vkal napraviti v dvorni cerkvi altar na čast sv. Paškalju. Tudi je ta dogodek velel na večni spomin opisati kaker se je res zgodil, in potem je spis sam podpisal.

Od tega časa je nadvojvoda Leopold božjega služabnika Paškalja posebno častil in njegovo česčenje pospeševal, kaker je le vedel in znal.

Še v neki drugi zadevi se je zatekel k sv. Paškalju. Do zdaj nadvojvoda Leopold še ni imel nobenega sinu ali moškega dediča; zato sv. Paškalja goreče prosi, naj mu k prvi milosti še to od Boga sprosi. In res ravno na praznik sv. Paškalja je dobil zdravega in zalega sinčka. V zahvalo za to milost, ki jo je tudi v prvi versti pripisoval priprošnji sv. Paškalja, sezidal je frančiskanom one provincije v Reiti nov samostan.

Zgodovina sv. obhajila.

(Dalje.)

Takšni so bili menihi stare cerkve svetega Atanazija in svetega Bazilija. Zapustimo pa zdaj njih stanovanja, samostane, samote in lavre in stopimo nekoliko v puščavo k puščavnikom.

Komer še ni bilo dosti, da je zavoljo Kristusa zapustil svet, ta je sklenil tudi ljudi sploh zapustiti in se vmekniti v pusto, strašno puščavo. Menihi, o katerih smo govorili do zdaj, so za-

pustili ženo in otroke in vse drugo, na kar je človeško serce tesno navezano; vendar so še imeli nekakšno tolažbo in veselje v tem, da so z ljudmi, z brati enacega mišljenja skupaj živeli v kakem samostanu ali lavri. Ta samostan jim je bil zdaj drugi dom. Ali bili so možje mej njimi, ki so zavoljo Kristusa hrepeli odpovedati se še temu veselju. In to hrepenenje je bilo stanovitno, neomahljivo. Ako je keterega izmej njih le mimogrede spreletela taka želja, da je zapustil samostansko družčino in odešel v puščavo, se je kmalu nazaj vernil, ko je spoznal, kaj je puščava, in ko ni nič drugega slišal po mertvi samoti, kaker erjovenje hijen in tuljenje levov in drugih zveri. Dobra je bila zopet mirna varna postelja, stari tovariši in znano petje. Ako pa je imel kedo stanovitno željo in ako je opat prevedel, da ga sili in žene pravi poklic k višji popolnosti, je priporočil meniha varstvu božjemu in ta je odšel tja v strašno puščavo, vedno dalje in dalje, dokler ni našel kake votline ali kakega zakotja, kjer si je mogel postaviti kočo.

Kar se tiče prav posebno teh puščavnikov, se je zastavilo vprašanje, kako so napravili, da jim je bilo mogoče prejemati sveto obhajilo. Ali so se morebiti odpovedali tudi svetem zakramentu, kaker vsemu drugemu?

Kratko premišljevanje nam bo stvar pojasnilo.

Da bi se bila res velika skupina svetih mož popolnoma odpovedala svetemu obhajilu, to je tako neverjetno, da moramo zahtevati izrečna spričevala, da niso hodili k svetemu obhajilu in da tudi nikaker hoditi niso mogli. Brez števila zgledov nam priča, da je bila njih pobožnost do presvetega zakramenta popolnoma enaka pobožnosti kakega svetnika iz srednjega veka ali iz novejih časov. Poiščimo nekoliko zgledov.

Opat Pojmen veleval svojim menihom, naj grejo vsaki teden k svetemu obhajilu, kaker jelen na studenec. Kedor je bil zanihern v prejetanju svetega obhajila, tega so imeli v puščavi za mlačnega, in kedor se ga je dolgo časa zderžal, so ga imeli že za oslepljenega in ga silno ostro kaznovali. Nauk opatov ali redovnih predstojnikov o svetem obhajilu pri njih shodih je ravno tisti, kaker ga imamo po današnjih bukvah. Takšni čudeži presvetega zakramenta, kakeršni so nam znani pri svetnikih iz novejših časov, se gode tudi pri njih. Lice svetega Evtimija se je svetilo kaker lice svetega Filipa, keder je bral sveto mašo. Sveti Makarij je videl opata Marka, kako ga obdaja svitel blišč, keder

prejme sveto hostijo. Sveti Arzenij pripoveduje o nekem dvojljivcu, ki je imel sveto hostijo le za podobo telesa našega Gospoda, da se mu je prikazalo v presvetem Rešnem Telesu dete Jezus. Ker so imeli puščavniki tako goreče serce do svetega obhajila, ne moremo nikaker verjeti, da so živeli brez njega, razen ako se nam terdno dokaže, da jim ga res ni bilo nikaker mogoče prejemati. Terdno moramo biti prepričani, da so ga res prejemale, če je bilo le količkaj mogoče. Pa kako so to vravnali?

Najprej bodi opomnjemo, da mu ni bilo ravno treba daleč v puščavo iti, kedor je hotel biti sam za se. Neštevilno je zgledov, da so si puščavniki stanovanje nalašč tako zbirali, da jim ni bilo predalet do svetih zakramentov. Puščavo za menihe iz Nitrije je naselil sveti Anton z menihi, ki so želeli zapustiti samostansko društvo in sami za-se kot puščavniki živeti. Ko pridejo štiri ure daleč, zasadi sveti Anton križ v zemljo in jim zapove, da naj se tu naselijo. Od tod jim toraj ni bilo pre daleč v Nitrijo v cerkev. Kesneje si pa sami postavijo v puščavi cerkev, kamer so hodili vsako soboto in nedeljo k svetemu obhajilu. Eden teh puščavnikov je imel do cerkve poldrugo uro, pa je vsaki pot prišel ob dolečenih dneh v cerkev. Sveti Anton je imel do svoje gore v puščavi tri dni in tri noči hoda, pa je prišel vsakih 14 do 20 dni v svoj samostan v Pispiru. Skoraj vselej, kederkoli najdamo kak prav poseben zgled in si mislimo, da temu ni bilo mogoče prejemati svetega obhajila, kmalu zyemo, da ga je venderle prejemal. O opatu Marku se bere, da se je zaperl v svojo kočico in je trideset let ni zapustil. Radovedni smo kako je prejemal svete zakramente. Pa kaj zvemo? Zapisano je, da pride vsako nedeljo mašnik k njemu, in mu bere sveto mašo. Opat Mozes, sveti zámorec in spreobrnjeni tolovaj, je imel iz svoje puščave sedem dni hoda do ljudi, ali blizu ima cerkev, kjer gre vsako nedeljo k svetemu obhajilu. Opat Janez živi tri leta na goli skali v sredi puščave, tako rekoč brez obleke, vender pa pride vsako nedeljo mašnik k njemu, da mu mašuje. Opat Pafnucij ima dve uri do cerkve v Sceti, vender pa pride tjakaj vsako saboto in nedeljo k mizi božji, čeravno ima starček že devetdeset let.

Poiščimo si zgledov še drugod, ne samo po Egiptu. Janezu Klimaku gora Sinaj ni dosti pusta in samotna; prestavi si kočjo pol drugo uro proč od Justinijanove cerkve, ali vender pride vsako soboto in nedeljo k svetemu obhajilu. V Jordanski dolini

živi puščavnik petdeset let sam za-se, ali pri vsem tem tem pride vsaki teden trikrat k svetemu obhajilu. Sveti Avksencij živi na divji gori pri Kalcedonu, stanovanje mu je lesena koča v neki votlini. Obiskujejo ga drugi puščavniki, on pa jih opominja, naj hodijo vsako nedeljo k svetemu obhajilu in on sam bere v svoji jami vsako nedeljo sveto mašo, h kateri pridejo nekatere nune, katerim je vodnik v puščavi. Sveti opat Zenon, ki v Siriji živi v grobu, gre vsako nedeljo v cerkev k svetemu obhajilu. Ravno tako tisti puščavnik, ki si je v Isusu v Ciliciji postavil stanovanje na nevarnem kraju, na skalo, ki visi nad morje.

Stopimo še v Sirijo in Mezopotamijo. Če bi se kje dalo najti kaj nekatoliškega glede svetega obhajila, bo to v teh deželah. Nikjer drugje ne nahajamo, da bi bili stari menihi in puščavniki v svojem pobožnem življenju zašli na napčno ali čudno pot. Povsodi jih vidimo v vsem njih obnašanju in govorjenju zmerne, oprezne in previdne. Saj tudi nimajo časa posebnosti si izmišljevati za radi preobilnega dela, ki jim je v njih vodilu ostro zapovedano. Edino le tu v Siriji in Mezopotamiji se nahajajo glede molitve nekake izjeme; in tukaj tudi vidimo nekako posebno čudno življenje: svetnike, ki živijo mej ljudmi na visokih stebrih ali stolpih in podzemeljske puščavnike.

Zberimo si tudi pri teh nekoliko zgledov. Oglejmo si življenje svetega Simeona stolpnika, ki je sin naroda, nagnjenega k zmotam. Toda zelo se moti, kedor meni, da bo tudi pri njem dobil vsaj sled verske prenapetosti. Neznana mu je terma. Ne živi v puščavi, temuč na gori, 14 ur od razuzdanega mesta Antiohije si postavi visok steber in na njem priklenjen oznanjuje pokoro. Ko ga pa obiščejo sosedni menihi in mu svetujejo, naj stopi dolu, jih precej sluša. Reče se mu, naj odloži verigo, in koj to stori. Sedem in trideset let gledajo njegove oči s tega stebra dolu na množice, ki prihajajo, da bi se posvetovale z njim. Ne vmakne se razbeljeni sončni vročini, ne prepode ga divji viharji. Ginljivo je gledati to lepo človeško postavo z veselim licem in svitlimi lasmi, kako se vedno ozira proti nebu ali pa tolaži vboge terpine in jim svete daje.

Od tretje ure popoldne do sončnega zahoda oznanjuje se svoje prečudne pridižnice zbranim množicam besedo božjo. Divji arabski beduini, armenski gorjanci, tolovaji z izavriških hribov, zamorci iz Etijopije ga poslušajo, pomešani mej vshodne grofe in antiohijske župane, zmehkušene Gale in Špance. Da še celo

slaboglasne antijohijske gospe so zapustile svoje svitle palače in pozlačene stole in se vlekly na goro, da bi vsaj zunaj ograje, kamer ni smela nobena ženska, vjele kak pogled oznanjeavca pokore. Že samo pogled njegove postave jih gane do solz in marisiketera se za zmirom poslovi od razuzdanega življenja. Na tisoče poganov spreobernejo njegove pridige in iz spoštovanja do njegovega imena se vstavi divje preganjanje kristijanov v Perziji. Storjena krivica se na njegove besede poravna in trinogi se tresejo, kader jim Simeon popreti. Se svojega stebra pa tudi gleda, kako žalibog gine slava nekedaj tako častite vshodne cerkve, ker Nestorij je že zasedel carigrajski prestol.

Tak vam je bil sveti Simeon stolpnik¹⁾ in ne moremo si kaj, da ne bi radovedni poprašali, če je pri takem čudnem življenju mogel prejemati sveto obhajilo. Če je bilo kedaj pri kakem svetniku verjetno, da mu je bilo težavno prejemati sveto obhajilo, je to gotovo pri takem, ki živi na stebru, stirideset črevljev visokem. Ali pri nobeni versti menihov ni jasneje dokazano, da so prejemali sveto Rešno Telo, kaker ravno pri stolpnikih. Natančneje se dokazuje to v obširnem življenju svetnikov, ki so ga latinsko spisali Bolandisti.²⁾ Tako se pripoveduje o enem v Ciliciji, da je imel sveto Rešno Telo gori na stolpu. Simeona starišega pravijo je hodil škof po lestvi obhajati; navado je imel, da je bil vsaki dan pri svetem obhajilu še preden je začel na stolpu živeti in da ni mogel biti brez svetega zakramenta. O svetem Teodulu stolpniku se dobro ve, da je prejel vsako nedeljo sveto obhajilo. Sveti Simeon mlajši je prejel sveto obhajilo po čudežu, postal je mašnik in je na svojem stolpu opravljal daritev svete maše. Tudi sveti Danijel, s čiger stolpa se je videlo po bosporu (morski tesnini carigrajski), je bil mašnik.

Sveti Efrem pripoveduje, da je razen teh stolpnikov živela v Mezopotamiji še neka prenapeta versta menihov, ki so jim rekli „pastirji.“ Hodili so po deželi od kraja do kraja, nikedar niso položili glave pod streho, in kjer jih je noč došla, tam so obležali. In vender yemo tudi o teh, da so hodili k sveti maši in prav pogostoma k svetemu obhajilu. Drugi so živeli po kočah in si vrata zazidali, da niso mogli nikedar ven. Pa tudi tu beremo o enem izmej njih, pa je sveto obhajilo prejemal skozi okno.

¹⁾ Njegov god se obhaja dan pred svetimi tremi kralji, 5. prosinca

²⁾ Glej, 28. maja str. 766; 24. maja str. 323. 389.

In tako nam nedvojljivi zgledi jasno dočazujejo, da so menihi in puščavniki prejemale sveto obhajilo.

Slednjič ne smemo pozabiti, kako rada je še cerkev v tistih časih vernikom dovoljevala, da smejo seboj nositi sveti zakrament. Le redki so puščavniki, ki bi bili živeli daleč proč od cerkve, pa skoraj vselej se najdejo vzroki, da jim ni bilo ravno nemogoče priti do svetega obhajila. V življenju svetega Arzenija se bere, da je imel trinajst ur do cerkve; malo nižje pa se pripoveduje, kako kleči v cerkvi s svojimi menihi. Star puščavnik živi štirinajst ur proč od cerkve v Sceti, ali obiskuje ga mašnik Kasijan. Zopet drugi ima do cerkve šest ur, bere se pa, da pošiljajo k njemu dva dečka, ki mu donašata potrebnih stvari. Le maloketeri so bili tako osamljeni, da si ne bi bili mogli prinašati svetih hostij iz cerkve ali jih prejemati iz rok drugih kristijanov. Sveti Bazilij piše kar na ravnost, da so puščavniki seboj jemali sveto Rešno Telo, ko so se razšli po puščavi. Tudi prebivavci lavre so imeli navado, da so se v štiridesetdanskem postu razkropili po puščavi, a vzeli so seboj svete hostije in se obhajali po dvakrat na teden, kaker beremo o svetem Savi. Cesar Justinijan sezida terden samostan na gori Sinaji, ker so saraceni požgali puščavnikom kočje in svete hostije. „Znan mi je en sam zapisan zgled“ piše oratorijanec P. I. B. Dalgairns, „kjer je na ravnost povedano, da neka svetnica dolgo časa zaporedoma ni prejela svetega obhajila, in ta je sveta Marija egiptovska.“ Obhajali so jo v cerkvi svetega Janeza Kerstnika, preden je šla čez Jordan in se vmeknila v puščavo, in potem le še same enkrat, ko ji je opat Zozim podelil telo in kri našega Gospoda, preden je vmerla. V zelo redkih slučajih bi se dalo samo slutiti zderžanje od svetega obhajila, tako postavim pri tistih dveh menihih, ki jih je gola našel sveti Makarij v močvirju na nekem otoku, ki že štirideset let nista videla človeškega bitja. Tudi sveti Krizostom govori o puščavnikih, ki so le po enkrat na leto ali vsako drugo leto prejemale zakrament presvetega Rešnega Telesa. Toda takim zgledom moramo nasproti postaviti zgled svetega Onufrija, ki je živel sedemdeset let globoko v puščavi in prejel vsako nedeljo sveto obhajilo iz rok nebeškega angela. Sveti Pafnučij pravi, da so angeli nosili tudi drugim puščavnikom sveto obhajilo. Toraj smemo slutiti, da so sveti Pavel in neimenovana devica, ketere sedemnajst let ni videlo človeško oko, ker je zbežala v puščavo, da bi

si ohranila devištvo, in tudi drugi prejemali sveto obhajilo iz angeljskih rok.

Na sploh smemo sklepati, da noben dogodek v zgodovini ni bolje dokazan, kaker to, da so puščavniki prejemali sveto obhajilo; potem da so ga prejemali po enkrat ali dvakrat na teden ob času, ko so pristopali verniki, ki so živeli mej svetom, po tri — ali štirikrat v tjednu, da, celo vsaki dan k mizi Gospodovi.

To je že znamenit dogodek v zgodovini svetega obhajila. Ni da bi mu morali pripisavati večjo veljavo, kaker jo ima, ali toliko moremo reči: v četrtem stoletju svete cerkve in v začetku petega so prejemali dobri kristijani, ki so živeli mej svetom in bili izpostavljeni vsakoverstnim nevarnostim in skušnjavam, bolj pogostoma sveto obhajilo kaker oni po puščavah, dasi so bili bolj sveti od teh. To se mi zdi popolnoma dokazano.

(Dalje prih.)

Svetniki, zveličani, častitljivi in neketeri božji služabniki iz vseh redov sv. Frančiška v mesecu novembru.

1. Častitljivi p. Januarij iz Lomëla, ud redovnega tretjega reda, je vmerl v 16. stoletju v Lombardiji. V Rimu preiskujejo njegovo življenje, čednosti in čudeže.

2. V Kjetih na Laškem je vmerl božji služabnik Marka iz imenovanega kraja v letu 1537. Bil je provincijal provincije sv. Bernardica in je vmerl v sluhu svetosti; 15 let po njegovi smerti je bilo njegovo telo še celo.

3. Božij služabnik Humilis se je šel leta 1211. sprehajati iz svojega mesta Perudžije in ko je mislil na svoj prihodnji stan, se mu je prikazal Jezus in mu rekel: „Stopi v novi red sv. Frančiška Asiškega.“ In ko ga je mladenič vprašal: „Kako pa naj živim v tem redu, da ti bom bolj dopadel?“, mu je Jezus odgovoril: „Živi z drugimi enako, ogibaj se posebnega prijateljstva posameznih sobratov in ne sodi, kar drugi delajo.“ Potem je prejel iz rok sv. Frančiška redovno obleko in je storil veliko dobrega posebno s svojimi pridigami.

4. Okoli leta 1612. je vmerl v Napolju božji služabnik Daniel iz Teana, reformat, ki je zelo natančno spolnjeval svete obljube in vodilo; posebno je ljubil sveto vboštvo, varoval se vsega, kar bi mu moglo omadeževati sveto čistost. Ponižen je bil tako, da je samo iz pokorščine sprejel gvardijansko službo.

5. Zveličani Rajnerij iz Areca, frančiškanski lajik, ki je kmalu potem, ko je stopil v red, začel dajati vsem prelep zgled v ponižnosti, vboštvu, poterpežljivosti in vseh drugih čednostih. Molil je veliko za se in za grešnike. Skerbel je tudi, da so se zbrali viri glede odpustka, ki se imenuje porcijunkola, in jih je nam tako ohranil. Vmerl je 1. novembra 1304. Dolgo po njegovi smerti so našli njegovo telo še celo. Papež Pij VII. je poterdil njegovo češčenje.

Ta dan praznujejo trije redi sv. Frančiška še spomin zveličane Helene Enseljmine, nune sv. Klare. Še zelo mlada je začuicevala ničémernost sveta in 12 let stara je šla v samostan blizu Padove, keterega so sezidili po prizadevanju sv. Frančiška. Tukaj je Bogu obljubila živeti po vodilu, ketero je spisal sv. Frančišek sveti Klari. Za zgled si je vzela sveto Klaro in posnemala njene čednosti. Premišljevala je rada Kristusovo terpljenje, kar jo je učil njen dušni vodnik sv. Anton Padovanski, kaker se pripoveduje. Veliko je tudi molila in postila se. Naenkrat je oslepela, oglušela in udje so ji tako oterpneli, da se ni mogla geniti. Vse to je poterpežljivo in vdana v voljo božjo terpela skoraj 16 let do smerti. Vmerla je 4. novembra 1242. Davno že je kar so jo začeli kaker svetnico častiti. Sveti rimski sedež je poterdil njeno češčenje leta 1695.

6. Zveličana Felicija (Feliks), devica iz drugega reda sv. Frančiška, je bila rojena v Milanu leta 1378. Njeni plemeniti stariši so jo skerbno izredili; 12 let stara je že napravila obljubo vednega devištva in čez 10 let je šla k nunam svete Klare. Kaker nuna je do pičice slušala svojo prednico, hudo se zatajevala, neprenehoma molila in premišljevala. Pa tudi hude in strašne skušnjave je imela, ketere je pa srečno premagala s zaupanjem v Boga. 15 let je ljubeznjivo in modro opravljala službo opatice, seveda iz pokorščine. Iz pokorščine se je tudi preselila s 7 sosestrami v Pezar, kjer je napravila nov nunski samostan. V tem samostanu je vmerla v 66. letu svoje starosti 30. septembra 1444. Papež Pij VII. je dovolil njeno očitno češčenje.

7. Zveličani Bernardin iz Fose je bil sin žlahtnih starišev in pobožno izrejen. Ko je poslušal v Perudži, kjer se je učil, pridigo sv. Jakoba iz Marke, se je odločil svet zapustiti in stopiti v red sv. Frančiška, kjer je živel po zgledu sv. Bernardina Sijenskega. Svoje telo je zatajeval z ostrim postom, z bedenjem, sè spokornimi pasovi in šibanjem. Živo ogledalo vseh čednosti je bil, mej katerimi se je posebno svetila sv. čistost. Potrebni in stiskanim je pomagal z besedo in dejanjem. Kaker apostolski misijonar je prehodil mnogo mest na Laškem, kjer je veliko storil za zveličanje drugih. V Dolomaciji in na Ogerskem je mnogo razkolnikov pripeljal v sveto cerkev. Bil je provincijal, leta 1464 je bil izvoljen za vikarja bosanske vikarije, ki je bila mati hervaško kranjske provincije, prokurator reda in generalni vikar in kaker tak je storil veliko za red. Mesto Akvila ga je dvakrat izbralo za svojega škofa in to izvolitev je poterdil tudi papež; pa zveličani Bernardin je ni hotel sprejdti iz prevelike ponižnosti. Vmerl je v Akvili na Laškem 27. novembra 1503. v 83. letu svoje starosti. Papež Leon XII. je poterdil njegovo češčenje.

8. Kje je bil rojen božji služabnik Dèns Skot (Duns Scotus), se gotovo ne more reči. Angleško, Irsko in Škocija se prepirajo za njegov rojstni kraj. Sploh se meni, da je bil rojen v Denstenu na Angleškem. Bil je slabe glave in ker se je zato težko učil, je goreče prosil modrosti Boga in Mater božjo. Ko je zaspal nekega dne pod košatim drevesom, se mu je prikazala Marija presv. Devica v sanjah in mu je obljubila dar modrosti, on ji je pa obljubil, da bo vedno njen zvest služabnik in da bo branil njeno čast. Kar je obljubil, je tudi storil. Mlad je šel k frančiškanom, kjer je bil zelo ponižen in skromen; ljubil je sveto vboštvo in popolno pokorščino. Ne redko je preživel cele dni v molitvi in premišljevanju. Ker nenavadno učen, je bil profesor na vseučilišču v Aksferda, Parizu in Kolonji (Köln) ter si je pridobil ime „doctor subtilis“, bistroumni doktor. On je prvi terdil in dokazal resnico naše sv. vere, da je Mati božja brez madeža spočeta. Vmerl je v sluhu svetosti v Kolonji ta dan leta 1308.

Leta 1517. je vmerl častitljivi Frančišek Himénes, nadškof in kardinalj, eden izmej dveh ministrov, ketera častijo kaker svetnika. Rojen je bil v Torelaguni. Visoke šole je obiskaval v Salamanki. Ko je bil za mašnika posvečen, je šel v Rim, kjer

je ostal 6 let. Potem si ga je izbral kardinalj Gonsáles za oskerbnika svoje škofije. Gorečnost po evangelijski popolnosti ga je nagnila, da se je odpovedal svoji visoki službi in stopil v 48. letu v frančiškanski red kaker novinec. V redu je živel ostro, v postu, bedenju, molitvi in učenju sv. pisma. Zavoljo njegovih čednosti so ga kmalu izvolili za gvardijana in potem za provincijalja. On je zelo popravil redovno življenje z besedo in z dejanjem, ker je opravljal v samostanu tudi prav priprosta dela. Keder je šel pregledavat provincijo, je hodil peš in si živeža prosil. Zavoljo nenavadnih lastnosti so ga izvolili za toleskega nadškofa in pozneje za kardinalja. To čast je sprejel iz pokorščine do papeža; ostal je pa vbog, mej svetom puščavnik in mej krasoto in lišpom priprost redovnik v frančiškanski obleki in hrani. Palačo, kjer je stanoval, je spremenil v samostan. Papež Aleksander VI. mu je zapovedal, da mora svoji časti primerno živeti, in res, dal je napraviti lepe postelje, sam je pa na tleh spal; dajal je pojedine, sam je pa vžival slabo jed. Njegova palača je bila odperta vsem vbozim. Redovno življenje je popravil po vsem Španskem. Veliko nevernikov je spreobernal, čez 3 tisoč jih je sam kerstil. Pervi kraljev svetovavec, je bil, potem minister in pozneje, ko je bil Karel V. mladoleten, oskerbovavec kraljestva ali podkralj. 72 let star je peljal vojake v vojsko zoper nevernike in jih premagal, pa bolj z molitvijo kaker zmečem. Sezidal je več cerkev, samostanov in šol kaker tudi vseučilišče v Alikali. Mnogo in važnih opravil je imel pri vladi, ali nigdar ni pozabil na svoje škofove in redovniške dolžnosti. Deržal je vse redovne poste; jutranjice je molil z neketerimi frančiškani o polnoči; nosil je vedno redovno obleko in sandalje. Skerbel je tudi mej drugim, da se je natisnilo sveto pismo v več jezikih. V Rimu so začeli preiskovati njegove čednosti in čudeže, da bi mu dali čast zveličanin.

9. V Kopru v samostanu sv. Ane je živel okoli leta 1398 božji služabnik Monald, učenjak in sloveč pridigar.

10. V Klisah (Cluses) v okraji Žneve (Genf) je vmerl pobožni božji služabnik Ludovik iz Žneve, čiger grob verui pobožno obiskujejo zavoljo čudežev, ki so se na njem godili.

11. Leta 1662 je vmerl ta dan v Celovcu pobožni p. Cezarij Deonistus, ki je pridno razširjal pobožnost neomadežene Matere božje. Pred smertjo je bil zamaknjen 12 ur in ko se je zavedel, je vedel mnogo povedati, kako mogočna je Marija.

12. Sveti Didak je bil rojen na Španskem in je kaker mladenič nekaj časa samotno živel, poznej je pa stopil v frančiškanski red kaker lajik. Tukaj je živel v velikem vboštvu, ponižnosti, pokorščini. Tako goreče je ljubil Boga in bližnjega, tako stanovitno je molil in premišljeval, da je bil vsem v zgled. Dasiravno se ni nigdar učil, je vender iz premišljevanja toliko vedel, da so ga veliki učenjaki za svet vprašali. Zelo je hrepenel po marterništvu in šel na kanarske otoke, kjer je z besedo in z zgledom veliko storil za zveličanje duš; tukaj je bil tudi gvardijan, dasiravno je bil lajik. Leta 1450 je šel v Rim, kjer je bil zraven, ko so prišli svetnikom sv. Bernardina Sijenskega. Ker je bilo tisto leto sveto leto, je bilo v Rimu 3800 frančiškanov. Mnogo jih je zbolelo in sv. Didak jim je stregel ter jih veliko ozdravil z oljem neke lampice, ki je gorela pred podobo Matere božje. Poznej se je vernil na Špansko, kjer je vmerl leta 1463. Papež Sikst V. ga je prištel mej svetnike leta 1588. Klemen VIII. je pa za ta dan podelil frančiškanskim cerkvam popolni odpustek za vse (26. maja 1598).

Zveličani Janez iz Pače tretjerednik, je bil rojen v Pizi na Laškem leta 1353 ko sin zlahtnih starišev. V mladosti je bil v vojaški službi, dokler ni ušel gotovi smerti pri nekem puntu. To ga je nagnilo, da je začel pobožno živeti in ker je bil oženjen, je moral mej svetom ostati. Da bi se laglje zveličal, je stopil v tretji red. Bičal se je hudo, nosil je železne verige in drugo pokoro delal za svoje grehe. Prosil je posebno za take, ki so bili zelo potrebni, pa so se sramovali prositi. Vstanovil je bratovščino, ketere udje so se bičali in pa vbozim pomagali. Vmerl je ta dan 1433 v sluhu velike svetosti. Njegovo vedno češčenje je poterdil papež Pij IX. leta 1856.

13. Leta 1526 je vmerl božji služabnik Aljfonz iz Atalidesa, ki je zapustil svet in veliko premoženje ter šel k frančiškanom, kjer je pobožno živel.

14. Zveličani Gabrielj Feréti iz Ankóne je bil sin plemenitih starišev, ki so ga pobožno in v božjem strahu izredili. Mlad, kaker hitro je smel, je zapustil svet in stopil v red sv. Frančiška, kjer je bil drugim prelep zgled vseh čednosti, posebno pa ponižnosti in popolnega zatajevanja. Naj prej je bil gvardijan potem pa provincijalj. Obe službi je terdno, ljubeznivo in s čuječnostjo opravljal in se zgledom sobrate k dobremu spodbadal. Največe veselje je imel, keder je opravljal v samosta-

nu vsakdanja opravila ali pa milostinjo prosil od vrat do vrat za svoje sobrate. Tudi goreč pridigar je bil; vse je poskušal, da bi grešnike spreobrn timer. Gorece je ljubil Boga in Mater božjo zato se mu je pa tudi prikazala z božjim Detetom. Vmerl je 12. tega meseca 1456. Papež Benedikt XIV. ga je prištel mej zveličane.

15. Častitljivi Jernej iz Saluca, reformat, je bil svet mož, ki se je večkrat zameknil ter je mej premišljevanjem visel v zraku. Z apostoljsko gorečnostjo je prehodil laško deželo do Tirolov in oznanjeval božjo besedo, posebno priporočal pogosto prejemanje svetih zakramentov. Verni so ga tako radi poslušali, da so bile največje cerkve v mestih za njegove pridige premajhine. Vmerl je v Rimu v samostanu sv. Frančiška na ta dan leta 1617. Sveta cerkev preiskuje njegove čednosti in čudeže. (Glej Acta O. M. an. 2.)

16. Sveta devica Neža Asiška, nuna, je bila sestra svete Klare. 16 dni po sv. Klari, je tudi ona zapustila očetovo hišo in svet in šla k nji. Sorodniki so jo skušali pregovoriti z lepa in tudi z gerda, pa še z mesta je niso mogli premekniti. V samostanu je skerbno posnemala svojo sveto sestro Klaro. Skoraj nič družega ni jedla kaker kruh. Bodeč pas je nosila do smerti in ostro se pokorila. Sveti Frančišek jo je poslal v Florencijo v nov samostan, kjer je nune z besedo in zgledom vodila v pravem redovnem življenju. Pozneje se je vernila v Asiz, kjer je vmerla ta dan 1253 ravno tisto leto kaker sveta Klara. Njeno češčenje v redu je odobril papež Benedikt XIV. 15. aprila 1752.

17. Zveličana Salomea devica in nuna je bila sestra poljskega kneza Boleslava in omožena s Kolomanom, bratom svete Elizabete Ogerske. Z možem je živela kaker z bratom v svetem devištvu; zavoljo tega se je varovala govoriti z moškimi, postila se je, čula in molila. Leta 1225 je vmerl njen mož. Leta 1243 ali 1240 je šla pa v samostan k nunam svete Klare. Tam je bila opatica in učiteljica nunam s svojimi čednostmi. Na smertni postelji je priporočila nunam, da naj se rade imajo, v miru živijo in ljubijo sveto čistost. Vmerla je v 67. letu 1268. Papež Klemen X. je poteril njeno nepretergano češčenje.

18. Božji služabnik Leon je bil nčenec, tajnik in spovednik sv. Frančiška. Leta 1210 ga je sprejel sv. Frančišek v prvi red, in ga ljubil zavoljo njegove preprostosti. Videl je rane

sv. Frančiška in se jih doteknil. Tudi pri njegovi sveti smerti je bil. Generalj Krescencij mu je zapovedal spisati življenje sv. Frančiška, kar je tudi storil s pomočjo Rufina in Angelja in zato se imenuje to „življenje treh tovarišev“ sv. Frančiška. Vmerl je v Asizu 15. novembra 1271.

19. Sveta Elizabeta Ogerska, vdova in patrona tretjerednic, je bila hči Andreja II., ogerskega kralja, in se je omožila z Ludovikom turingijskim deželnuim grofom. Živela je pa pobožno kot otrok, dekle in žena. Po noči je skrivaj vstajala molit. Pod lepo obleko je nosila ostro spokorno obleko. Materinsko je skerbela za vdove, sirote, vboge, jetnike in bolnike. Po moževi smerti je ostala vdova s 4 otroci; bratje njenega moža so se polastili dežele, njo pa zapodili v hudi zimi. S komaj rojeno hčerko v naročji in dvema zvestima deklama, ki so imele njene tri druge otroke je šla proti Ajzenahu in iskala prenočišča, pa obeden ga ji ni privoščil. Zdaj je živila v naj večem vboštvu; živež si je služila s predenjem. Poznej so ji pomagali k prejšnji časti materini sorodniki, pa ona si je radovoljno izbrala vboštvo. S cesarjem Friderikom II. ni hotela stopiti v zakon; stopila je v tretji red, kjer je posnemala sv. Frančiška in sveto Klaro, koliker je le mogla. Vmerla je 24 let stara ta dan 1231. Papež Gregor IX. jo je prištel mej svetnice 26. maja 1235. Benedikt XIV. je podelil za ta dan frančiškanskim cerkvam popolni odpustek za vse (17. marc. 1756.) Ta dan je tudi vesoljna odveza za tretjerednike. Obširniši spis glej v „Cvetju“ tečaj II.

20. Božji služabnik Cezar Pergamo je živel od začetka mlačno. Poznej je na Španskem stopil v frančiškanski red, kjer je prav goreče in spokorno živel v bedenju, postu, bičanju, velikem vboštvu in premišljevanju. Zelo je pazil na čistost serca in natančno spolnjevanje svetega vodila. Tudi je bil zelo moder in učen redovnik in pa sloveč pridigar. Vmerl je v Rimu leta 1589.

21. V Parizu je vmerl ta dan 1611. božji služabnik Benedikt. Rojen je bil na Angleškem iz plemenite rodovine. V 22 letu svoje starosti se je odpovedal krivi veri in dve leti poznej 1586. je stopil v Parizu v kapucinski red, v katerem je preživel 25 let v veliki ponižnosti, vboštvu in pokorščini; molil je tako goreče, da je bil večkrat zamaknjen. Redovne službe je z gorečnostjo opravljal in zapustil več pobožnih spisov.

22. Božji služabnik Šikst iz Milana je bil enkrat pri pri-

digi sv. Bernardina Sijenskega, ki ga je tako genila, da je precej prosil, da bi ga frančiškani sprejeli v svoj red. V redu je hitro rasel v popolnosti. Ostro in natančno je spolnoval sveto vodilo posebno pa vboštvo. Bogu je služil v angeljski čistosti in v vedni molitvi. Izredil je mnogo svetih mož, mej katerimi je tudi zveličani Bernardin iz Feljtra, ki ni bil za pridigarsko službo zavoljo težkega izgovorjanja, pa Sikst je napravil križ čez njegov jezik in ga rešil tega pogoška. Vmerl je v Mantovi leta 1484 kaker gvardijan.

23. V samostanu sv. Jakoba v Mnihovem je vmerla ta dan 1620 božja služabnica Magdalena, rojena Vartenberska grofinja in bavarska princesinja. Se svojo sestro Maksimilijano je stopila v Ridlu v tretji red, kjer je tudi sveto obljubo napravila. Potem je pa prestopila v drugi red, k nunam sv. Klare, da bi se popolno od sveta ločila in v samoti živela ko živo ogledalo samostanske popolnosti.

24. Častitljivi Hugolin Olivijeri iz Somarive delj Bosko je bil frančiškanski lajik, ki je imel take čednosti, da so začeli preiskovati njegovo življenje že 21 let po njegovi smerti, ki je bila leta 1772. Presveto Rešnje Telo je tako častil, da je bil o prostih urah ne samo po dnevi, ampak tudi po noči pred njim. Dasiravno je imel težavna opravila, se je vender navadno postil ob kruhu in vodi. Hudo se je bičal in nigdar ni ženske v obraz pogledal; prav ljubeznjiv je bil pa do bolnih in vbogih. Živel je v naj večem vboštvu in v veliki ponižnosti. Posebno je častil Mater božjo. Tudi je imel vednost od Boga mu vlyto.

25. Zveličana Elizabeta, „Dobra“ imenovana, je bila rojena v Valjdzeju na Virtemberskem. Stariši so jo izredili v božjem strahu, rastla je v veliki nedolžnosti in svetosti. Ko je premagala zapreke, je stopila v samostan tretjerednic, kjer se je podala se vso gorečnostjo na pot popolnosti. Živela je v vboštvu, rada je poslušala prednjico, ostro se zatajevala in bližnjemu pomagala, kjer je le mogla. Skušnjave je imela velike. Njene sestre so jo imele za hinavko in kaker s tako so gerdo ravnale, ona je pa vse to poterpežljivo prenašala in molčala in ravno na tem so se drugi prepričali, da je njena svetost prava. Bog ji je dal za vse to terpljenje in praganjanje dar solze točiti, vedeti misli serca, prerokovanja, zamaknjenja, božjih prikazni in delež čutiti njegovo terpljenje. Vmerla je leta 1420 stara 34 let. Pa- pež Klemen XIII. je poterdil njeno nepretergano češčenje.

26. Sveti Leonard Portomavriški je že prva leta svoje mladosti prav pobožno živel. Poznej se je pridno učil v Rimu v rimskem kolegiju. Kaker je pa rasel v učenosti, tako je bil tudi zmirom bolj svet. V 21. letu je stopil v prvi red sv. Frančiška in zamenjal svoje kerstno ime Pavelj Jeronim z Leonard; to se je zgodilo leta 1697. Že mej svetom je spokorno živel; mej letom poskušnje pa še bolj. Kako sveto je preživel tisto leto, lahko sodimo po tem, ker je kaker 56 let star svet mož želel tako sveto živeti, kaker je živel v noviciatu. Čudovitno natančno je spolnjeval vse redovne postave, molil, goreče ljubil Jezusa in Marija. Občudovanja vredna je tudi njegova ljubezen do bližnjega, njegova ponižnost in ostro pokorjenje telesa. Živo ogledalo čednosti in svetega življenja je bil. Predstojniki so mu izročili pridigarsko, misijonsko službo. Po priprošnji Matere božje je bil čudovitno ozdravljen in dasiravno šibkega telesa je z božjo pomočjo 44 let misijonaril in ob enem zelo ostro živel. Mej tem je širil bratovščine, pobožne navade, kaker, da naj imajo verni na vratih zapisano presladko ime Jezus. Širil je večno češčenje presvetega Rešnjega Telesa in križev pot, katerega je blagoslovil v 572 krajih, in kako naj se moli, zato je nalašč spisal knjižico. Vmerl je 75 let star v Rimu ta dan leta 1751. Papež Pij VI. ga je prištel mej zveličane leta 1796, papež Pij IX. pa mej svetnike 29. junija 1867. Pij IX. je podelil frančiškanskim cerkvam za ta dan tudi popolni odpustek za vse (9. avgusta 1867.) Njegovo telo moreš videti v Rimu v samostanu svetega Bonaventure.

27. Zveličana Deljina devica iz tretjega reda je bila rojena na Francoskem iz plemenite hiše. V 16. letu so jo prisilili kaker siroto, da je stopila v zakonski stan se svetim grofom Eleazarom. V zakonskem stanu sta živela v angeljski nedolžnosti in vednem devištvu. Zveličana Deljina je kaker skerbna gospodinja gledala na posle, ki so jo tudi kaker svojo mater ljubili. Veliko dobrega je tudi storila, ko je živela v Napolju v kraljevi hiši. Po smerti njenega moža je na Francoskem prav sveto živela do svoje smerti, ki je bila 26. novembra 1358. Vmerla je 74 let stara v sluhu svetosti in papež Urban V. je poudaril njeno češčenje.

Ravno ta dan obhaja frančiškanski red spomin zveličanega Rajmunda Lulja marternika iz tretjega reda. Svoja mlada leta je preživel v kraljevi hiši na Španskem. Poznej je slušal Kri-

stusov glas in začel z gorečnostjo skrbeti za razširjenje svete vere. Sezidal je v svojem rojstnem mestu v Paljmi na otoku Maljorka kolegij za frančiškanske misijonarje. Potem je šel dvakrat v Afriko kaker misijonar. Tam so ga topli in zaperli in na zadnje kamenjali. Vmirajočega so prenesli na ladjo in pred svojim rojstnim mestom je vmerl leta 1315. Papež Leon X. je poudaril njegovo nepretergano čiščenje.

28. Sveti Jakob iz Marke je bil rojen v jakinski marki, pobožno izrejen in priden v šolah. V 20. letu je stopil v frančiškanski red in je bil že v letu poskušnje prelep zgled pokorščine, vboštva in drugih čednosti. Spal je samo po tri ure na dan; druge ure je porabil v molitev, premišljevanje in šibanje. Na dan je samo po enkrat jedel sam kruh in samo vodo pil do visoke starosti, dokler ni odjenjal od te ostrosti po nagovarjanju sv. Bernardina Sijenskega. Za sveto cerkev je neizrečeno veliko dobrega storil. Eden naj bolj slovečih pridigarjev je bil, cerkve so bile premajhine za njegove pridige. Pridigal je 40 let in skoraj vsak dan po različnih krajih Evrope. Pripoveduje se, da je kerstil 200 tisoč nevernikov, in pripeljal v naročje sv. cerkve 50 tisoč ogerskih krivovercev. Sedem papežev ga je poslalo ko poslanca namesti sebe. Prehodil je celo laško deželo, trikrat Ilirijo*), Dolomacijo, Slavonijo, Oggersko, Avstrijo, nemške dežele, Poljsko, Rusko, Danijo, Švedijo, Norvegijo in druge dežele peš in brez denarja. Vmerl je 85 let star v Napolju 1476. Papež Benedikt XIII. ga je prištel mej svetnike in podelil za ta dan popolni odpustek frančiškanskim cerkvam za vse (14. avgusta 1723). Njegovo telo je še celo v cerkvi Marija Nova; napolitanci ga častijo kaker patrona zoper nesrečo po ognju gore Vezuvijske.

29. Praznik vseh svetnikov in svetnic iz treh redov sv. Frančiška. Pravih svetnikov je v vseh 3 redovih 87 in 150 zveličanih. Ta dan je popolni odpustek za vse v frančiškanskih cerkvah (Klemen XIII. 22. marc. 1766).

30. Na Francoskem je vmerla l. 1253 pobožna kraljica Blanka, mati svetega kralja Ludovika IX., ki je ob času njegove mladosti in ko je bil na križni vojski v Egiptu z veliko modrostjo vladala kraljestvo in vedno s posebno pobožnostjo služila Bogu. Da je bila v tretjem redu sv. Frančiška, poročajo zanesljivi pisatelji.

*) Mej vikariji frančiškanske vikarije Bosne se navaja ko 14. s pristavkom „Commissarius generalis“ voljen l. 1432.

Življenje sv. Ane in njeno češčenje.

(P. H. R.)

XII. Ime Marija.

Po rojstvu Marijinem je angelj oznanil sv. Ani to preslayno ime, katero se je imelo dati novorojenemu detetu. Takó misli sv. Hijeromin in sv. Antonin. Zv. Marija Agredanka pa piše, da osmi dan po rojstvu Marijinem, se je spustila iz nebeških višav četa angeljev, katerih vsaki je nosil na krasnem ščitu zapisano ime „Marija,“ ter nagovoril sv. Ano: „Glej ime preslayne tvoje hčerke.“ Sv. Ana je to naznanila Joahimu, in po sporazumenju so dali to ime presrečnemu otroku. Temu se je radovalo nebo in zemlja; z nopopisljivo radostjo so angelji ponavljali to presladko ime, katero se je odmevalo po nebeških višavah.

Tudi mi večkrat ponavljajmo to presladko ime, pesebno v skušnjavah in britkostih; še bolj pa skerbimo vtisniti ga v svoja serca. Posnemajmo koliker mogoče v tem sv. Hermana, tega posebnega Marijinega častivca. On, keder je bil sam v celici, se je vergel na tla in tisočkrat ponavljal sladko ime Marija. Enkrat ga v takem položaju najde neki sobrat, ter ga nagovori: „Kaj pa delaš, kaj tu počenjaš?“ Na kar on odgovori: „Pobiram presladko sadje imena Marijinega. Oh kakó je polno to ime vsake tolažbe, sladkosti in milosti! Jaz želim tukaj ostati zmirom, ter klicati neprenehoma Marijo.“ (Sur. in vit.)

XIII. Skerb sv. Ane za Marijo.

Čez štirideset dni po porodu nese Ana Marijo v tempelj, kaker je Bog zapovedaval v starem zakonu. Gdo bi mogel popisati skerb presrečne matere za dušo in telo svoje hčerke Bogu darovane in od Njega blagoslovljene? Kako je bilo njeno veselje nad nežnim detetom, keder je začelo govoriti in mater prositi za sv. blagoslov? Lehko si tukaj mislimo, da so pogovori svete družine bili sveti, kakeršne so' bile njih osebe. Presrečna mati je podučevala Marijo v branju in ročnih delih, in blagoslovljeni otrok je napredoval vsaki dan v dobroti in pridnosti. Tukaj pomislimo s kakim veseljem je poslušala sv. Ana svoje

hčerke branje sv. Pisma, s kakim veseljem jo je gledala pri predenju in družih ročnih delih! Oh veselimo se tudi mi s presrečno sv. Ano! ter jo prosimo, da bi tudi mi tako delali, namreč Bogu služili z molitvijo in ročnimi deli, in si tako zadobili večno veselje.

Bere se o nekem pobožnem kleriku, da je prideval k vsaki zdravamariji te le besede: „In blagoslovljena tvoja sveta Mati Ana, od katere si prejela brez greha svoje deviško telo.“ Kolikanj je Bogu bilo všeč to češčenje sv. Ane, je dokazala srečna smert pobožnega mladeniča. V nezavesti se kar naenkrat oglasi, ter žalostne domače nagovori: „Pomirite in pololažite se. Tukaj je naša gospa Marija, sè svojo presladko materjo Ano, mojo veliko zavetnico. O počastite, slavite ju z mano, ker prišle ste po me! Za moje češčenje v življenju, mi dajó večno krono; jaz pa zdaj njima izročim svojo dušo.“ Pri teh besedah zdihne, ter vse okoli stoječe takó spodbudi k češčenju take velike zavetnice v-mirajočih.

XIV. Darovanje Marijino v tempelj.

Sv. Ana je storila obljubo darovati v tempelj svojo hčerko, kar jej je bilo jako težavno spolniti. Poslušajmo zv. Marijo iz Agrede: „Predraga hčerka, tako je govorila sv. Ana Mariji, tebe samo imam, in vender dolgo ne morem uživati tvoje pričujočnosti. Obljubila sem te Gospodu, kar bom tudi vsakako spolnila. Naj se zmirom godi volja božja!... O moj Bog, zahvalim te, da si mi jo dal; ona je tvoja, jaz ti jo povernem!... Oh radosti moje imeti pri sebi to golobico! Kako bom živela brez nje, kako ostala brez moje ljubljenske?... Pa naj bo, kar hoče, ona je tvoja, o Gospod, in jaz ti jo rada dam.“ In res je prišel določeni čas, čas ločitve! Angeljskega triletnega otroka peljejo stariši iz Nazareta v Jeruzalem, kjer jo izroče velikemu duhovniku, da jo blagoslovi in sprejme v število pobožnih deklic, katere so služile Boga v molitvi in delu, kaker v novem zakonu redovnice. Prebivale so v nalašč zato napravljenem poslopju, tik tempeljna. Pomislimo si tukaj od ene strani žalost sv. Ane in Joahima, pa tudi Marije, ali veselje nebeško, katere vlada v Gospodovih šatorih, je premagalo vse. Saj so stariši in Marija dobro vedeli, da Bogu darovati dušo in telo, pomeni storiti srečno eno in drugo.

Na ta način je postala Marija zgled redovnikov in redov-

nic, kateri posvetijo vse, kar imajo, Bogu, ter si ga izvolijo v svoj delež ! Oh presrečni stan ! O pozemeljski raj ! Gdo bi mogel popisati sladkost, katero uživajo tiste duše ! ketere prebivajo sveto v svetih šotorih božjih ! O duša, ako te Bog kliče v samoto, ne zametuj božjega glasu, temuč leti v božjo hišo ! Ako te pa Bog ne kliče v ta stan, moli vsaj za redovnike, da se ohrane verni Bogu, in delajo v zveličanje duš do smerti.

Zv. Marina z Eskobarja je na praznik Darovanja M. D. videla to prikazen. Sv. Joahim in Ana sta deržala pri sebi preslavno hčerko Marijo, ter jo poljubovala z nepopisljivo radostjo. Presrečni stariši niso drugo pri tem govorili, ko to: „O moja hčerka, moja radost, moja gospa ! Dali so tudi Marini v naročje preslavno kraljico nebes in zemlje, in gdo bi mogel popisati radost srečne služabnice božje. (Lud. da Ponte in vita.)

XV. Smert sv. Joahima.

Čez šest mescev po Darovanju, so začele pešati moči sv. Joahima. Koliko žalosti je občutila pri tem sv. Ana, si lahko mislimo. Oh kako je ona prosila Boga, da bi ji še ohranil v življenju predragega moža. Bog je pa drugače odločil. Zv. Marija iz Agrede piše, da je Bog naznanil Mariji dan in uro smerti njene očeta, ter da je ona poslala njene angelje, da namestu nje očetu strežejo in ga tolažijo. Bog je pa njim vkažal da naj tako-le nagovore vmirajočega : „Tvoja hči Marija nas je poslala te tolažit ; Vsegamogočni pa ti pošlje naznanit, da je ona izvoljena mati Odrešenika, najodličniša mej vsemi stvarmi, prenoviteljica sveta. Vesel take sreče, biti namreč oče hčeri milosti, se z Gospodovim blagoslovom preseli s tega sveta, ter pojdi naznanit bližnje odrešenje izvoljenim.“ Sv. Ana je s pobešenimi očmi poslušala te tolažljive besede ter gledala, kako njen ljubi mož zmirom bolj težko diha, naposled pa svojo blago dušo izdahne. Imel je blizu sedemdeset let.

Oh srečna smert svetega očaka ! Gdo ne bi želim tako vmeriti, kaker je vmerl sv. Joahim ? Živimo tudi mi v svetosti kakor on, in tudi mi bomo srečno vmerli. Tudi k naši postelji bridkosti bodo prišli angelji in svetniki, ter nas odpeljali v nebeške prostore, kjer ni toge ne žalosti, ni vbožtva in bolezní, temuč nekaljeno veselje in bogastvo — ker tam bomo uživali Boga od obličja do obličja.

Žena deželnega namestnika don Frančiška Vargas v Sevilji je na smert obolela. Poklicali so precej k nji služabnika božjega zv. Janeza od sv. Joahima, kateri naj bi molil za bolno gospo. On je precej prišel, ter del na obraz in na persi bolnici podobno sv. družine Joahima, Ane in Marije, ter po navadi vzkliknil: „Sv. Joahim in Ana ozdravita vsacega.“ In glej pri teh besedah kar naenkrat vstane bolnica ter do solza ginjena spregovori: „Sveta Joahim in Ana sta me popolnoma ozdravila.“ Velike hvaležnosti in občudovanja toliko pri ozdravljeni gospé koliker pri vsih, kateri so to videli ali pa zvedeli, ni mogoče opisati. (In vita).

Sv. Martin.

(Dalje.)

Iz pogovorov Severa Suljpicija.

Pripovednje Gal, učenec svetega Martina.

Sv. Martina v smiljenje.

Berž v začetku, ko sem se pridružil blaženemu možu, popustivši šole, smo ga spremljali čez nekaj dni v cerkev. Mejem mu je na pol nag vbožec naproti prišel v zimskem času; ta je prosil, da bi se mu dala obleka. On pokliče naddijakona ter vkaže zmerzujočega obleči brez odkladanja. Nato je šel v sekretarij ter je po svoji navadi tam sam sedel; tako samoto si je namreč hranil tudi v cerkvi, pustivši duhovnikom prostost. Mašniki so sedeli namreč v drugem sekretariju, kjer so pozdravljanju darovali čas ali so imeli opraviti s poslušanjem raznih zadev; Martin se je pa svoje samote deržal do ure, ko se je imela po navadi očitna slovesnost začeti. Sedel je na kmetiškem stolcu, kaker so ti, ki jih imajo hlapci v rabi, ki jih mi preprosti gali trinoge imenujemo. Ta skriynost blaženega moža je bila znana tistemu vbožcu in ker je naddijakon odlašal obleko mu dati, gre notri ter toži, da ga duhovnik prezira, njega pa da zebe. Svetnik se ni dolgo pomišljal. Ne da bi bil vbožec videl, sleče skrivaj pod mašnim plaščem spodnjo obleko, pokrije vbožega ter mu yeli naj otide. Kmalu nato ystopi naddijakon ter po navadi naznani, da ljudstvo v cerkvi čaka, naj gre opravljat slovesnost

On pa mu odgovori, da je treba prej vbozega obleči (to pa je rekel sam o sebi), on da ne more iti v cerkev, dokler vbožec ne dobi obleke. Dijakon pa ni ničesar razumel, ker je bil od zunaj ogernjen z mašnim plaščem in ni videl, da je od spod nag; naposled se izgovarja, da vbožca ni nikjer videti. Martin pa pravi: „Naj se meni prinese obleka, ki je pripravljena, pa ne bo manjkalo vbožca, da se obleče.“ Se le zdaj je duhovnik prisiljen in nevoljen iz bližnjih prodajalnic prinesel malopridno obleko kratko in kocinasto za pet srebernikov ter jo je razgernil jezen Martinu pred noge. Na, pravi, obleko, pa bereča ni tukaj. Martin se ni nič zgenil, velel mu je malo pred vrata stopiti, da bi skrivaj na golo oblekel tisto oblačilo, ker si je na vso moč prizadeval, da bi ostalo skrito, kar je storil. Ali kedaj ostanejo skrite pri svetih možeh take reči? Naj hočejo ali nočejo, preiskujočim se vse izda.

(Dalje prih.)

Pobožni izreki blaženega Jordana.

(Konec.)

3. Modri Salomon pravi, da „je čas molčanja in čas govorjenja“. — Vender po nauku nekega drugega duhovnega učitelja bo človek laglje odgovor dal za to, kar je molčal, kaker za to kar je govoril; — tedaj je laglje pogoditi čas molčanja, kaker čas govorjenja. Zato pa tudi učitelji duhovnega življenja toliko priporočajo molčanje. Treba je pa tudi govoriti véasi, in neke-teri celo morajo po svojem poklicu več govoriti, morajo pa tudi prav govoriti. Zato pa uči blaženi Jordan, da je treba jezik čuvati ne samo pred nespodobnimi in grešnimi besedami, ampak da se mora človek marljivo vaditi v spodbudljivem in duhovnem govorjenju. „Ker v pogovorih — pravi ta božji mož, se mnogo-krat zgodi, ako se ne pazi, — ravno tako kaker pri pevanju psalmov v koru, kjer se večkrat začne kak psaljem visoko peti, počasi pa se z glasom pada, ne da bi človek vedel kako, ter se v mnogo nižjem glasu konča. Tako se začne tudi večkrat pogovor o spodbudljivih in pobožnih rečeh; ako pa človek ne pazi, zgodi se lahko, da jezik v nepotrebno govorjenje spodersne, ke-tero slednjič še grešno postane. Take verste je mermranje ali

toževanje in druge slabosti, v ketere klepetavci lahko zabredejo.

4. Nekdaj so vprašali Jordana, kaj da je koristniše za dušo, molitev ali branje svetega pisma? On je pa odgovoril: „To ni pametno vprašati, ali je treba vedno jesti in ne piti, ali pa vedno piti in nič ne jesti. Na ravno tak način morate se tudi te dve opravili eno drugo spremljati, ker eno drugemu do dobrih sklepov zelo pomaga“.

5. V razgovoru o višjih in predstojnikih in podložnih in o povišanje podložnih za predstojnike je rekel Jordan: „Tak višji predstojnik mora posnemati zidarje. Ko zidar pri zidanju opazi da nekteri kameni iz zida silijo, prime kladivo ter kamne toliko časa nazaj zabija, dokler se z drugimi ne zravnaajo, kamne pa ki so pregloboko v zidu, bolj ven poteguje. Tako je treba tudi redovnike, ki se iz zmernosti in ponižnosti bolj nazaj deržijo, naprej potegniti; tiste pa, ki častilakomno naprej silijo, treba je nazaj potisniti kot take, kateri zvijačno po časteh in službah hrepenijo, česar se ravno s tem nevredne delajo.“

6. Jordan je imel navado v svojih pridigah večkrat eno in tisto stvar ponavljati. Neketerim to ni dopadalo; on jim je pa odgovoril: „Zato ker ste si včeraj in prevčeranjim solate nabrali in si jo za jed pripravili, vender ne opuščate tudi denes in jutri je nabirati. Tako naj ne opušča tudi pridigar iste reči ponavljati, dokler to njegovim poslušavcem koristi.“

7. Oskerbnik samostana v Parizu se je bil svoje službe zelo naveličal. Prosil je svojega generaljnega ministra Jordana, da bi ga odstavil. Dobil je pa ta-le odgovor: „Moj sin, s tvojo službo so združene vedno štiri reči: nemarnost, nepoterpežljivost, delavnost in zasluženje. Pervih dveh bodi oproščen, drugi dve ti nalagata pa za pokoro za tvoje grehe.“

8. V Jordanovem času je živel neki prelat ali cerkveni dostojanstvenik zlahtnega rodu, ki je čas z lovom, z igro in drugimi zabavami prav po nemarnem tratil. Izgovarjal se je rekoč: „Tako delam jaz ko vitez in ne ko prelat.“ Ali Jordan mu je dal prav krepak odgovor: „Za Boga, povejte mi, ako pojde vitez v pekel, kam naj gre potem prelat?“ — Grešniki kmalu najdejo izgovor, ali vprašanje je ali ti izgovori pred Bogom veljajo.

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo pokojni udje 3. reda pri Sv. Trojici v Slov. goricah: Lenart Senekovič od Sv. Lenarta, Frančišek Erman od Sv. Antona, Terezija Kocbek od S. Benedikta, Urša Lenartič od Sv. Jurija na Ščavnici, Marija Ferš od Sv. Petra pri Radgoni, Blaž Serčič od Sv. Lenarta; mariborske skupščine: Elizabeta Osranik iz Vozenice, Terezija Pip iz Maribora, Marija Martin iz Ruš, Marija Gebhard iz Svičine, Neža Červek od Sv. Petra pri Mariboru, Ana Ertl od Sv. Kuniunde, Terezija Bračko iz Maribora, Urša Bedak iz Laporja, Miha Kolenc iz Piljstanja, Andrej Lenarčič iz Piljstanja, Matevž Novak iz Podsrede, Marija Baumgartner iz Hoč; Goriške skupščine: Frančiška (Elizabeta) Simončič iz Šmartna.

Nadalje priporočajo v pobožno molitev: F. B. svojega bolnega brata za ljubo zdravje na duši in telesu; J. P. Marijo Okoliš zaradi bolezni na glavi; neka tretjerednica neko bolno ženo; I. R. neko bolnico v dolgi bolezni za voljno poterpežljivost; neko drugo ravno tako in za zdravje na duši in telesu, svoje starše, brate in sestre za ljubi mir v družini; K. V. svojega moža; F. F. neko terdovratno družino; poterpežljivost v terpljenju; A. L. sama sebe v neki hudi bolezni, nekega prijatelja, ki je vdan hudim strastim.

Zahvala za vslišano molitev.

Od Sv. Tomaža 12. kimavca 1893.

Že več let sem vedno bolehal. Štiri leta sem imela bolno nogo, tako da sem morala zadnja tri leta vedno o palici hoditi. Ker človeška pomoč ni nič izdala, začela sem moliti v čast Materi božji, sv. Antonu Padovanskemu in sv. Filomeni, napravila sem devetdnevnicu ter obljubila, da hočem v Cvetju naznaniti, ako me Bog po priprošnjih imenovanih svetnikov vsliši toliko, da bodem lahko brez palice hodila. In res hodim zdaj in brez velikih težav. Tisočera hvala preblaženi devici Mariji, sv. Antonu Pad. in sv. Filomeni.*)

Dalje naznanjajo svojo zahvalo za vslišano molitev A. M. A. tretjerednica, L. N., I. K. (za tri zelo velike milosti), V. K. (za veliko milost v telesnih potrebah), M. P. (za dobljeno zdravje, za molitveno knjižico zgubljeno in nazaj dobljeno).

*) Priložen dar obernemo po Vašem namenu; Bog poverni!